

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet 30.01.2020 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (UH-loven) § 3-3, § 3-9 og § 4-13. I kraft fra 01.07.2020. Mindre endringer vedtatt av universitetsstyret 17.09.2020 (i kraft 01.10.2020), og 09.07.2021 (i kraft 10.08.2021).

Innhold

I.	Innledende bestemmelser	2
	§ 1 Virkeområde.....	2
	§ 2 Målsetting for ph.d.-utdanningen, omfang og innhold	2
	§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen.....	2
	§ 4 Kvalitetssikring.....	2
II.	Opptak	2
	§ 5 Opptak.....	2
	§ 6 Ph.d.-avtale, utdanningsplan, datahåndteringsplan, avtaleperiode, og avslutning før avtalt tid	4
III.	Gjennomføring.....	5
	§ 7 Veiledning.....	5
	§ 8 Opplæringsdelen	6
	§ 9 Kvalitetssikringstiltak	7
	§ 10 Avhandlingen	7
	§ 11 Eiendomsrett til resultater og meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse	8
IV.	Fullføring.....	8
	§ 12 Innlevering og søknad om bedømmelse av avhandlingen.....	8
	§ 13 Oppnevning av bedømmelseskomité	9
	§ 14 Bedømmelseskomiteens arbeid.....	9
	§ 15 Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling	10
	§ 16 Offentliggjøring	11
	§ 17 Doktorgradsprøven – prøveforelesning og disputas.....	11
	§ 18 Tildeling av graden (kreering) og vitnemål.....	13
V.	Fellesgrader og cotutelle-avtaler	13
	§ 19 Samarbeid om ph.d.-utdanning.....	13
	§ 20 Fellesgrader	13
	§ 21 Cotutelle-avtaler	13
	§ 22 Vilkår for fellesgrader og cotutelle-avtaler.....	13
VI.	Klage, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser	13
	§ 23 Klage.....	13
	§ 24 Ikrafttredelse.....	14
	§ 25 Overgangsbestemmelser.....	14

I. INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Virkeområde

(1) Forskriften gjelder for all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

§ 2 Målsetting for ph.d.-utdanningen, omfang og innhold

(1) NMBU skal gi ph.d.-utdanning på høyt internasjonalt nivå, i samsvar med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper. Utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og annet arbeid der det stilles høye krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning.

(2) Ph.d.-utdanningen skal gi ph.d.-kandidaten kunnskaper, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Ph.d.-utdanningen organiseres i programmer normert til tre års fulltidsstudier som inkluderer en opplæringsdel på minimum 30 studiepoeng. Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid eller kombinert forsknings- og utviklingsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

(3) Graden philosophiae doctor (ph.d.) tildeles på grunnlag av:

- a. Godkjent opplæringsdel
- b. Godkjent vitenskapelig avhandling
- c. Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- d. Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

(1) Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen. Universitetsstyret selv vedtar oppretting og nedleggning av ph.d.-program. I saker der beslutningsmyndigheten er lagt til NMBU, treffes avgjørelser av rektor eller den rektor delegerer myndighet til.

(2) Fakultetene har ansvar for gjennomføring og oppfølging i ph.d.-utdanningen. Programansvarlig fakultet omtales heretter som «fakultetet». I saker der beslutningsmyndigheten er lagt til fakultetet treffes avgjørelser av dekan eller det organ som dekan, innenfor sitt fullmaktsområde, delegerer myndighet til.

(3) Fakultetet skal ha programråd som ivaretar den faglige ledelsen av og helheten i sitt eller sine ph.d.-program. Programrådet handler på fullmakt fra og gir råd til dekanen.

(4) Fakultetet kan fastsette utfyllende regler til ph.d.-forskriften såfremt reglene ikke er i strid med ph.d.-forskriften.

(5) Forskningsutvalget ved NMBU handler på fullmakt fra og gir råd til rektor, og har et særlig ansvar for å initiere tiltak som hever kvaliteten på ph.d.-utdanningen, jf. «Retningslinjer for Forskningsutvalget ved NMBU».

§ 4 Kvalitetssikring

Alle aktuelle nivå ved NMBU har ansvar for at kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten blir fulgt, jf. § 9.

II. OPPTAK

§ 5 Opptak

§ 5-1 Generelle bestemmelser

(1) Fakultetet har opptaksmyndighet for egne ph.d.-program.

(2) Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere, og kriterier for antallsbegrensning av opptak til ph.d.-program basert på vurderinger av potensielle ph.d.-prosjekters relevans for forskningsmiljøene, fakultetets ph.d.-veilederkapasitet eller andre begrensende forhold. Kriteriene skal være åpent tilgjengelige.

(3) Fakultetet kan stille krav om at kandidater med ekstern arbeidsgiver må ha opphold i relevant fagmiljø ved NMBU (residensplikt).

(4) Ph.d.-kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av ph.d.-prosjektet.

§ 5-2 Opptakskrav – krav til utdanning og engelskkunnskaper

(1) For opptak til ph.d.-program skal søkeren ha relevant femårig mastergrad eller cand.med.vet.-grad, med et læringsutbytte tilsvarende beskrivelsene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Fakultetet kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. For kunstnerisk ph.d. kan også tilsvarende kunstnerisk kompetanse vurderes.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020) og 9. juli 2021 (i kraft 10. august 2021)

(2) Søkeren skal ha en dokumentert sterk faglig bakgrunn fra sitt tidligere studium. Fakultetet kan fastsette ytterligere opptakskrav, etter kriterier som er åpent tilgjengelige. Fakultetet det søkes opptak ved kan stille krav om at søker gjennomgår særskilte kurs og/eller består særskilt prøve før opptak.

- (3) Det kreves dokumenterte kunnskaper i engelsk, skriftlig og muntlig. Kravet kan dekkes på én av følgende måter:
- Engelsk fra Vg1 i norsk videregående skole (140 årstimer) med karakteren 4 eller bedre, eller engelsk fordypning fra Vg2 eller Vg3 med bestått karakter, eller International Baccalaureat (IB) Diplom.
  - Engelsk språktest:
    - TOEFL-test med minst 580 poeng for Paper-based test (PBT), eller 92 poeng for Internet-based test (IBT), eller
    - IELTS Academic test med minst 7.0 poeng, eller
    - Cambridge Certificate, C1 Advanced eller C2 Proficiency, med karakteren C eller bedre, eller
    - Pearson Test of English (PTE Academic) med minst 65 poeng.
  - Minimum ett fullført år av universitetsstudier i Storbritannia, Irland, USA, Canada, New Zealand eller Australia. En fullført bachelorgrad, eller minimum ett fullført år av masterstudier, med engelsk som undervisningsspråk, i et nordisk land.

Engelskferdigheter på tilsvarende nivå som beskrevet i punktene a.-c., men dokumentert på andre måter, kan i særskilte tilfeller godkjennes av fakultetet etter en individuell vurdering av søkers dokumentasjon.

§ 5-3 Opptakskrav – krav til finansiering

Finansiering for hele ph.d.-utdanningen må dokumenteres. Dersom finansiering er knyttet til ansettelse i stipendiatstilling ved NMBU eller hos ekstern part, er avtale om ansettelse et krav for opptak.

§ 5-4 Søknad om opptak

(1) En søknad om stipendiatstilling ved NMBU er samtidig en søknad om opptak til et ph.d.-program. Opptakssøknaden skal ha den form og det innhold, og følges av den dokumentasjon, som NMBU fastsetter.

(2) Søkere med annen finansiering enn via stipendiatstilling ved NMBU, skal sende søknad til fakultetet, i den form NMBU fastsetter, innen to måneder etter startdato for finansiering av ph.d.-utdanningen. Søknaden skal minimum inneholde:

- Dokumentasjon av den utdanningen som skal ligge til grunn for opptaket og av engelskkunnskaper, jf. § 5-2.
- Statsborgerskap dokumentert vha. pass dersom søker ikke er norsk statsborger.
- Dokumentasjon på fullfinansiering av hele opptaksperioden, jf. § 5-3; finansieringsplan og avtale(r) om ekstern finansiering.
- Prosjektskisse med faglig redegjørelse for prosjektet og fremdriftsplan.
- Beskrivelse av eventuelle spesielle behov for faglige og materielle ressurser, som tilgang til nødvendig infrastruktur for å gjennomføre ph.d.-prosjektet, og eventuell avtale om dette med ekstern part.
- Forslag om veiledere og tilknytning til fagmiljø.
- Opplysninger om planlagt hovedarbeidssted.
- Opplysninger om eventuelle immateriellrettslige forhold.
- Redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser.
- Informasjon om hvorvidt prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer, tillatelse til behandling av personopplysninger eller andre tillatelser. Slike tillatelser bør om mulig legges ved søknaden.

§ 5-5 Søknadsbehandling og opptaksvedtak

(1) Behandling av søknad om opptak fra person som også er søker til stipendiatstilling ved NMBU skal foregå parallelt med vurderingen av stillingssøknaden. Andre opptakssøknader skal normalt behandles i løpet av fire uker etter mottak av søknaden.

(2) Fakultetet behandler søknad om opptak og fatter vedtak basert på en samlet vurdering av søknaden. Fakultetet kan for å behandle søknaden kreve at søker ettersender eventuell manglende dokumentasjon. En forutsetning, men ikke en garanti for opptak, er at kravene i §§ 5-2 og 5-3 er oppfylt.

(3) Vedtak om opptak skal slå fast hvordan finansieringskravet oppfylles jf. § 5-3, inneholde oppnevning av veiledere, eventuelt krav om residensplikt, plassering av ansvaret for håndtering av særskilte behov som er skissert i søknaden, og avtaleperioden skal fastsettes med oppstartdato og sluttdato. Oppstartdato skal settes lik startdato for finansiering. Eventuelle forbehold som tas og frist for innfrielse av disse skal gå tydelig frem av opptaksvedtaket.

(4) Søknad om opptak skal avvises dersom:

- a. Avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen.
- b. Avtaler med ekstern tredjepart er i strid med NMBUs Retningslinjer for forvaltning av immaterielle rettigheter og fysisk materiale i eksterne relasjoner.
- c. Det ved søknadstidspunktet gjenstår mindre enn ett års fulltidsarbeid med prosjektet som er tenkt å lede frem til ph.d.-graden. Unntak fra dette kan kun gjøres for søkere fra forskerlinjer.

§ 6 Ph.d.-avtale, utdanningsplan, datahåndteringsplan, avtaleperiode, og avslutning før avtalt tid

§ 6-1 Ph.d.-avtale, utdanningsplan og datahåndteringsplan

(1) Opptak til ph.d.-utdanningen skal formaliseres gjennom en skriftlig avtale (NMBUs ph.d.-avtale), samt en utdanningsplan og en datahåndteringsplan i den form NMBU fastsetter, senest fire måneder etter oppstartdato (definert i hht. § 5-5 tredje ledd). Ph.d.-avtale, utdanningsplan og datahåndteringsplan skal fylles ut av ph.d.-kandidaten i samarbeid med veilederne.

(2) Ph.d.-avtalen inngås mellom ph.d.-kandidat, veiledere og fakultetet, og med eventuelle involverte eksterne parter. Ph.d.-avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter innenfor avtaleperioden og omtaler blant annet finansiering, veiledning, rapportering, publisering og eiendomsrett til resultater. Ved samarbeid med eksterne parter kan NMBU kreve at det foreligger en samarbeidsavtale før ph.d.-avtalen inngås.

(3) Utdanningsplanen skal inneholde prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan for arbeidet med ph.d.-prosjektet, plan for opplæringsdelen, publiseringsplan, og plan for opphold ved andre institusjoner.

(4) Ph.d.-avtale, utdanningsplan og datahåndteringsplan skal godkjennes av fakultetet. Vesentlige endringer i ph.d.-avtalen eller utdanningsplanen skal også godkjennes av fakultetet.

§ 6-2 Avtaleperiode

(1) Avtaleperioden skal sikre mulighet for gjennomføring av ph.d.-utdanningen til normert tid og settes som hovedregel til tre år uten pliktarbeid eller fire år med 25 % pliktarbeid. Avtaleperioden skal gå frem av ph.d.-avtalen og skal for stipendiater, ansatt ved NMBU eller eksternt, være identisk med deres avtale ansettelsesperiode. For øvrige ph.d.-kandidater fastsetter fakultetet avtaleperioden i samråd med avtalepartene.

(2) Maksimal tillatt studietid er seks år fra oppstartsdato til innlevering av avhandlingen til bedømmelse, når lovhjemlede avbrudd eller godkjente permisjoner fra studiet er trukket fra.

(3) For ph.d.-kandidater med lovhjemlede avbrudd i avtaleperioden, skal fakultetet (uten søknad fra kandidaten) forlenge avtaleperioden tilsvarende når kandidaten selv dokumenterer de lovhjemlede avbruddene.

(4) Fakultetet kan forlenge avtaleperioden for andre tilfeller enn § 6-2 tredje ledd, etter begrunnet søknad fra ph.d.-kandidaten. Slik forlengelse må avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere betingelser.

(5) Ved avtaleperiodens utløp opphører ph.d.-kandidatens studierett ved NMBU, rett til veiledning og tilgang til universitetets infrastruktur. Ph.d.-kandidaten har likevel rett til å søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 6-3 Avslutning før avtalt tid, heving av ph.d.-avtalen

(1) Frivillig avslutning

Ph.d.-kandidaten og fakultetet kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan partene ordner spørsmål om eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater mv. Ved frivillig avslutning som skyldes at ph.d.-kandidaten ønsker å skifte prosjekt og/eller ph.d.-program, skal ph.d.-kandidaten søke relevant fakultet om

nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet eller ønsket om overgang. I denne sammenhengen er overgang til fri grad (dr.philos.) det samme som frivillig avslutning.

(2) Tvungen avslutning

- a. Dekan kan med hjemmel i UH-loven § 4-13 (1) vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen dersom en ph.d.-kandidat gjør seg skyldig i vitenskapelig uredelighet etter forskningsetikkloven § 8 andre ledd.
- b. Dekan kan med hjemmel i UH-loven § 4-13 (2) vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen når en ph.d.-kandidat i vesentlig grad ikke oppfyller sine plikter etter ph.d.-avtalen. Tvungen avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:
  - i. Vesentlig forsinkelse i gjennomføring av opplæringsdelen grunnet forhold som ph.d.-kandidaten selv rår over.
  - ii. Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt.
  - iii. Forsinkelse i fremdriften av ph.d.-prosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om ph.d.-kandidaten vil kunne fullføre til avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning, må forsinkelsen skyldes forhold som ph.d.-kandidaten selv rår over.
  - iv. Opptreden fra en ph.d.-kandidat bryter med den tillit som må foreligge mellom NMBU og ph.d.-kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen som for eksempel fusk i emne i opplæringsdelen.
- c. Ph.d.-kandidaten skal få mulighet til å uttale seg før det blir fattet vedtak om tvungen avslutning.

§ 6-4 Oppsigelse og avskjed

En ph.d.-kandidat som er ansatt som stipendiat ved NMBU kan sies opp fra sin stilling som stipendiat når det har saklig grunn i virksomhetens eller den statsansattes forhold, jf. statsansatteloven §§ 19 og 20, eller avskjediges i henhold til § 26.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

III. GJENNOMFØRING

§ 7 Veiledning

§ 7-1 Rett til veiledning og tilknytning til fagmiljø

Arbeidet med ph.d.-prosjektet skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten blir inkludert i et relevant og aktivt fagmiljø med seniorforskere og andre ph.d.-kandidater.

§ 7-2 Oppnevning av veiledere

(1) Ph.d.-kandidaten skal ha minst to veiledere, hvorav én skal oppnevnes som hovedveileder. Veilederne oppnevnes av fakultetet. Alle veiledere skal ha doktorgrad, eller bedømt førsteamanuensis-/professorkompetanse (jf. forskrift om ansettelse og opprykk § 1-4 og § 2-2), innenfor relevante fagfelt og være aktive forskere. Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel, «Om ugildhet», § 6-10, gjelder for veilederne. Hovedveileder har hovedansvaret for oppfølging av ph.d.-kandidatens faglige utvikling og gjennomføring i samsvar med fremdriftsplanen, og skal være ph.d.-kandidatens primære kontaktperson. Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

(2) Hovedveileder skal være ansatt ved NMBU, og skal ha tidligere erfaring eller opplæring som veileder for ph.d.-kandidater. I særskilte tilfeller, når faglige hensyn tilsier det, kan det oppnevnes ekstern hovedveileder. Dette skal begrunnes og være basert på skriftlig avtale mellom hovedveileders arbeidsgiver og NMBU. Dersom fakultetet oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra fakultetet.

§ 7-3 Veiledningens innhold og omfang

(1) NMBUs etiske retningslinjer skal ligge til grunn for veiledningsforholdet.

(2) Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser, metoder, datainnsamling og datahåndtering, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg for og gjennomføring av fremstillingen, som disposisjon, språklig form og dokumentasjon og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag. Veilederne skal gi ph.d.-kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til prosjektet og avhandlingen.

(3) Ph.d.-kandidat og veiledere skal ha regelmessig kontakt. Kontakthyppheten skal fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9-1 andre ledd. Ph.d.-kandidaten og veilederne har en gjensidig plikt til å holde seg orientert om fremdriften i arbeidet og vurdere den i forhold til fremdriftsplanen. Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan føre til forsinkelser i gjennomføringen av ph.d.-utdanningen, slik at utdanningen kan fullføres innenfor normert tid.

§ 7-4 Endringer i veiledergruppen, tvister

(1) Ph.d.-kandidat eller veileder kan sammen eller hver for seg be fakultetet om å oppnevne ny veileder for ph.d.-kandidaten. Veileder kan ikke fratru før ny veileder er oppnevnt. Fakultetet har ansvar for straks å utpeke ny veileder ved langvarig sykdom, permisjon e.l.

(2) Tvister mellom ph.d.-kandidat og veileder om tilgang til eller rådighet over innsamlede data, størrelsen på bidrag til felles artikkelprosjekter, eller om opphavsrettigheter mv., kan bringes inn til behandling og avgjørelse ved fakultetet. Dersom partene etter drøfting ikke er kommet til enighet om hvordan tvist skal løses, kan ph.d.-kandidat eller veileder be fakultetet om å få endret veiledningsavtalen.

§ 8 Opplæringsdelen

§ 8-1 Opplæringsdelens formål og organisering

(1) Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen sammen med forskningsarbeidet (ph.d.-prosjektet og avhandlingen) gir ph.d.-kandidaten utdanning på høyt faglig nivå i henhold til internasjonal standard, og et læringsutbytte i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Trening i faglig formidling og opplæring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapelig metode inngår som del av dette.

(2) Dersom NMBU ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal det legges til rette for at ph.d.-kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner eller enheter som gir godkjent ph.d.-utdanning.

§ 8-2 Opplæringsdelens omfang og innhold

(1) Opplæringsdelen skal tilsvare mellom 30 og 60 studiepoeng (ECTS) etter nærmere spesifikasjoner fra fakultetet. Emner som inngår skal være på master- eller ph.d.-nivå. Minst 20 studiepoeng bør avlegges etter opptak. Emner som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to år ved oppstart. For ph.d.-kandidater som har tatt forskerlinje, gjelder at hele opplæringsdelen skal være tatt etter opptak til forskerlinjen.

(2) Opplæringsdelen bør i tillegg til faglige emner inneholde opplæring som gir generell kompetanse.

(3) Et emne i forskningsetikk og vitenskapsteori på minimum fem studiepoeng skal inngå i opplæringsdelen. Ut over dette fastsetter fakultetet eventuelle obligatoriske emner i opplæringsdelen.

(4) Innen tema eller fagområder der det ikke foreligger egnet undervisningstilbud, kan spesialpensum på ph.d.-nivå godkjennes som element i opplæringsdelen.

(5) Eksamener i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om eksamen i UH-loven, samt forskrift om studier ved NMBU.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

§ 8-3 Godkjenning av opplæringsdelen

(1) Opplæringsdelen skal være gjennomført, bestått, og godkjent av fakultetet før avhandlingen leveres inn til bedømmelse.

(2) For at et masteremne skal kunne godkjennes som bestått i opplæringsdelen, kreves et nivå som tilsvarer karakteren C eller bedre sammenholdt med NMBUs karakterskala.

(3) Fullførte master- eller ph.d.-emner tatt ved annen utdanningsinstitusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i UH-loven § 3-5 første ledd, gitt at de inngår i godkjent utdanningsplan og fyller karakterkrav satt i ph.d.-forskriften eller i fakultetenes utfyllende regler.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

§ 8-4 Rettigheter ved permisjon fra ph.d.-utdanningen

En ph.d.-kandidat som har foreldrepermisjon kan i permisjonstiden følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med folketrygdloven §14-10 fjerde ledd og NAVs rundskriv til §14-10 fjerde ledd, av 18.12.2006.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

§ 9 Kvalitetssikringstiltak

§ 9-1 Tiltak for å avdekke og følge opp mangler, fremdriftsrapportering

(1) NMBUs kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen omfatter blant annet tiltak for å avdekke manglende progresjon i opplæringsdelen eller avhandlingsarbeidet og mangler ved veiledningen. Fakultetene skal ha rutiner for å følge opp mangler som avdekkes.

(2) I avtaleperioden skal ph.d.-kandidaten årlig levere skriftlig rapport til fakultetet om fremdriften i ph.d.-utdanningen. Fremdriftsrapporten leveres slik NMBU fastsetter og skal behandles konfidensielt når opplysningene tilsier det.

(3) Ph.d.-kandidat og hovedveileder skal i forbindelse med fremdriftsrapporteringen gå gjennom utdanningsplanen og datahåndteringsplanen og vurdere behov for justeringer.

(4) Fakultetet kan ved behov kreve særskilt rapportering fra ph.d.-kandidat eller veiledere.

§ 9-2 Obligatoriske seminarer, midtveisevaluering

(1) En del av kvalitetssikringen av ph.d.-utdanningen skal være minimum tre faste seminarer i avtaleperioden: Et startseminar, en midtveisevaluering og et sluttseminar.

(2) Det skal legges særlig vekt på midtveisevalueringen.

- a. Midtveisevaluering skal gjennomføres når kandidaten har fullført maksimum to studieår av utdanningstiden.
- b. Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av fakultetet; én av kandidatens veiledere og ett annet medlem med vitenskapelig kompetanse innen kandidatens fagområde som kommer fra kandidatens fakultet eller utenfra.
- c. Evalueringsgruppen skal ta stilling til faglig status og fremdrift, og skal gi tilbakemelding slik NMBU fastsetter, til både kandidaten, veilederne og fakultetet.
- d. Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved doktorgradsarbeidet, slik at det er fare for at utdanningen ikke kan gjennomføres på normert tid, skal fakultetet i samarbeid med veilederne og kandidaten, iverksette tiltak for å legge til rette for fullføring.

§ 10 Avhandlingen

§ 10-1 Krav til den vitenskapelige avhandlingen

(1) Avhandlingen skal være et selvstendig forskningsarbeid eller forsknings- og utviklingsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til faglig nivå, etiske krav, og metode innen fagområdet.

(2) Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den kan publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur eller offentliggjøres i egnet format som del av fagets forskningsbaserte kunnskapsutvikling.

(3) Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere delarbeider i form av vitenskapelige manuskripter og/eller artikler. Dersom avhandlingen består av flere delarbeider, skal avhandlingen også inneholde et innledningskapittel (en «kappe») som i et helhetlig perspektiv sammenfatter og sammenstiller problemstillingene og konklusjonene som legges frem i delarbeidene, og som dokumenterer sammenhengen mellom dem. Ph.d.-kandidaten skal være eneforfatter av innledningskapitlet.

(4) Den vitenskapelige avhandlingens hovedkomponent kan også bestå av et nytt produkt eller en systematisert materialsamling eller ha en annen fremstillingsform (for eksempel lyd, bilde, video, elektroniske fremstillingsformer) der dens teoretiske og metodiske grunnlag ikke fremgår av produktet selv. I slike tilfeller skal avhandlingen, i tillegg til å fremstille selve produktet, ha en tilleggsdel. Tilleggsdelen skal være en skriftlig redegjørelse for problemstilling, valg av teori og metode og vurdering av resultatet i henhold til internasjonale standarder og faglig nivå innen fagområdet.

(5) Dersom avhandlingen består av flere vitenskapelige arbeider som er blitt til i samarbeid med andre medforfattere skal ph.d.-kandidaten normalt være hoved- eller førsteforfatter på minst halvparten av manuskriptene/artiklene. Vancouverkonvensjonens standarder for medforfatterskap skal følges. For hvert vitenskapelige arbeid med flere medforfattere, skal det ved innlevering av avhandlingen følge en erklæring som beskriver ph.d.-kandidatens og den enkelte medforfatters innsats. Erklæringen skal være signert av både ph.d.-kandidat og medforfattere. Det er ph.d.-kandidatens ansvar å innhente slike forfattererklæringer.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

(6) Avhandlingen skal skrives på engelsk eller på norsk. I begge tilfeller skal avhandlingen inneholde et kort sammendrag på engelsk og et kort sammendrag på norsk.

§ 10-2 Arkivering og tilgjengeliggjøring av forskningsdata

Forskningsdata som ligger til grunn for den vitenskapelige avhandlingen skal oppfylle FAIR-prinsippene (Findable, Accessible, Interoperable, and Reusable), og være så åpne som mulig og så lukkede som nødvendig, jf. Retningslinjer for håndtering av forskningsdata ved NMBU. NMBU Open Research Data eller tilsvarende forskningsdataarkiv skal benyttes for arkivering og tilgjengeliggjøring av forskningsdata.

§ 10-3 Arbeider som ikke godtas

(1) Med unntak av arbeid som har inngått i veterinær diplomutdanning eller forskerlinje ved veterinærstudiet, kan arbeider eller deler av et arbeid som kandidaten har fått godtatt som grunnlag for sine tidligere eksamener eller grader, ikke inngå i ph.d.-graden. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

(2) Publiserte arbeider som ved oppstart av ph.d.-utdanningen er eldre enn fem år (regnet fra publiseringsdato) kan ikke inngå i avhandlingen. En avhandling som inneholder publiserte arbeider som er eldre enn 10 år (regnet fra publiseringsdato) kan ikke antas til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 11 Eiendomsrett til resultater og meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

§ 11-1 Eiendomsrett til resultater

(1) For ph.d.-kandidater ansatt ved NMBU vil alle resultater som oppstår i forbindelse med doktorgradsarbeidet være NMBUs eiendom, jf. Arbeidstakeroppfinnesloven og NMBUs Retningslinjer om arbeidsgivers rett til arbeidsresultater.

(2) For ph.d.-kandidater som har en annen arbeidsgiver enn NMBU er hovedregelen at eierskapet til resultatene følger av hva som er avtalt mellom ph.d.-kandidaten og dennes arbeidsgiver.

(3) Regulering av eierskap til resultater mellom NMBU og eksterne parter skal fastsettes i ph.d.-avtalen og skal følge NMBUs Retningslinjer for forvaltning av immaterielle rettigheter og fysisk materiale i eksterne relasjoner.

§ 11-2 Meldeplikt om resultater med kommersiell verdi

(1) Ph.d.-kandidater ansatt ved NMBU har, etter Arbeidstakeroppfinnesloven og NMBUs Retningslinjer om arbeidsgivers rett til arbeidsresultater, meldeplikt til NMBU om resultater med kommersiell verdi som oppstår i forbindelse med doktorgradsarbeidet.

(2) For ph.d.-kandidater som har en annen arbeidsgiver enn NMBU, skal meldeplikt nedfelles i ph.d.-avtalen som inngås mellom NMBU, ph.d.-kandidaten og arbeidsgiver, og eventuelle andre eksterne parter.

IV. FULLFØRING

§ 12 Innlevering og søknad om bedømmelse av avhandlingen

§ 12-1 Innlevering og søknad om bedømmelse

(1) Innlevering av avhandlingen skal være anbefalt av hovedveileder, eller eventuelt av fakultetet. Ph.d.-kandidaten kan søke fakultetet om å få avhandlingen bedømt først etter at opplæringsdelen er godkjent, jf. § 8-3 første ledd.

(2) Søknad om å få avhandlingen bedømt leveres til fakultetet.

Søknaden skal inneholde:

- a. Avhandlingen i elektronisk (PDF-) format.
- b. Bekreftelse på at fakultetet har godkjent opplæringsdelen.
- c. Medforfattererklæringer der dette er påkrevd, jf. § 10-1 femte ledd.
- d. Erklæring fra hovedveileder.
- e. Dokumentasjon av nødvendige tillatelser der dette er påkrevd, jf. § 5-4 andre ledd.
- f. Bekreftelse på at avhandlingen ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

§ 12-2 Behandling av søknaden

Fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 10-1 og § 8-3 første ledd skal avvises. Fakultetet kan avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at den ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet. I øvrige tilfeller godkjennes søknaden og avhandlingen sendes til bedømmelseskomiteen for bedømming.

§ 13 Oppnevning av bedømmelseskomité

(1) Senest når fakultetet har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fakultetet en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, eventuelt prøveforelesningen, og disputasen. Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

[Endret 17. september 2020 \(i kraft 1. oktober 2020\)](#)

(2) Veilederne, ved hovedveileder, foreslår bedømmelseskomité. Forslaget skal begrunnes og vise hvordan komiteen samlet dekker doktorgradsarbeidets fagfelt. Dersom noen av kriteriene i § 13 tredje ledd fravikes skal dette begrunnes særskilt.

(3) Komiteen skal settes sammen slik at:

- a. Alle medlemmene har doktorgrad, eller bedømt førsteamanuensis-/professorkompetanse (jf. forskrift om ansettelse og opprykk § 1-4 og § 2-2), innen relevant fagområde.
- b. To av medlemmene er uten tilknytning til NMBU, og minst ett medlem bør ha hovedstilling ved en anerkjent utenlandsk forskningsinstitusjon.
- c. Forskjellige kjønn er representert, såfremt mulig.
- d. Ett av medlemmene er fast ansatt ved NMBU, og er også komiteens leder og koordinator.

[Endret 17. september 2020 \(i kraft 1. oktober 2020\)](#)

(4) Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til arbeidet med ph.d.-prosjektet eller avhandlingen kan ikke være medlemmer av bedømmelseskomiteen.

(5) Ph.d.-kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å komme med skriftlige merknader, senest innen fem arbeidsdager etter at forslaget er gjort kjent for ph.d.-kandidaten. Fakultetet fatter beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

(6) Fakultetet kan, ved frafall, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

§ 14 Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 14-1 Generelle bestemmelser

Komiteens koordinator skal gjøre de eksterne medlemmene av bedømmelseskomiteen kjent med NMBUs ph.d.-forskrift og gjeldende retningslinjer for bedømmelse av ph.d.-graden. Fra komiteen er oppnevnt til doktorgradsprøven er avlagt skal det ikke være kontakt mellom veiledere og komité angående ph.d.-kandidaten eller ph.d.-kandidatens arbeid.

§ 14-2 Bedømmelse av den vitenskapelige avhandlingen

(1) I bedømmelsen av avhandlingen skal det legges spesiell vekt på om avhandlingen fyller kravene i § 10. Det skal foretas en helhetlig vurdering og avveining av sterke og svake sider ved avhandlingen, inkludert vurderinger av om materialet og metodene er tjenlige for de spørsmål som reises i avhandlingen, og om argumentene og konklusjonene som fremføres, er holdbare.

(2) Bedømmelseskomiteen kan kreve å få fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

(3) Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal i sin foreløpige innstilling gi en konkret skriftlig oversikt over hva kandidaten må omarbeide. Tillater fakultetet slik omarbeiding, skal ph.d.-kandidaten få en frist for omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre måneder. Fakultetets vedtak etter denne bestemmelsen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten. Bedømmelseskomiteen skal gis en frist på inntil seks uker, fra de mottar den omarbeidede avhandlingen, for å levere sin endelige innstilling.

(4) Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, problemstilling, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen avgi en innstilling om at avhandlingen ikke er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

§ 14-3 Bedømmelseskomiteens innstilling

(1) Komiteen leverer en felles, grunnlagt innstilling til fakultetet om hvorvidt avhandlingen er verdig til å forsvares for doktorgraden. Alle deler av den innleverte eller fremviste dokumentasjonen skal omtales ut fra kriteriene i § 10. Innstillingen bør ha en drøftende form og avsluttes med en klar konklusjon om at komiteen:

- a. Tiltrår at avhandlingen godkjennes for disputas, eller
- b. Tiltrår at fakultetet tillater en mindre omarbeiding av avhandlingen før endelig innstilling foreligger, jf. § 14-2 tredje ledd, eller
- c. Tiltrår at avhandlingen ikke godkjennes for disputas (underkjennes), jf. § 14-2 fjerde ledd.

(2) Bedømmelseskomiteen skal i innstillingen vurdere avhandlingens nivå i forhold til internasjonal standard i fagområdet.

(3) Eventuell uenighet mellom komitémedlemmene skal gå frem av innstillingen og eventuelle individuelle uttalelser skal legges ved innstillingen.

(4) Komiteens innstilling skal foreligge senest innen tre måneder etter at komiteen har fått alle deler av avhandlingen til vurdering, og innen 25 virkedager før planlagt disputas. Tillater fakultetet omarbeiding av avhandlingen jf. § 14-2 tredje ledd, løper ny frist fra den dato arbeidet leveres på nytt.

(5) Fakultetet formidler bedømmelseskomiteens innstilling til ph.d.-kandidaten og hovedveileder. Ph.d.-kandidaten gis en frist på 10 arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Ønsker ikke ph.d.-kandidaten å fremme merknader, skal hun/ han snarest gi skriftlig beskjed til fakultetet om dette. Dersom ph.d.-kandidatens merknader har betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges bedømmelseskomiteen før fakultetet gjør vedtak i saken.

§ 14-4 Retting av formelle feil i avhandlingen

(1) En avhandling vil bli vurdert nøyaktig slik den er innlevert og kan ikke endres, med unntak av tillatt omarbeiding etter § 14-2 tredje ledd, eller trekkes tilbake før det er endelig avgjort om avhandlingen er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

(2) Ph.d.-kandidaten kan, én gang, søke fakultetet om tillatelse til å rette formelle feil (errata) i den godkjente versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres. Til søknaden skal det legges ved en errata-liste som viser alle rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen. Frist for å søke om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt bedømmelseskomiteens innstilling.

§ 15 Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

§ 15-1 Enstemmig innstilling – «godkjennes for disputas» eller «mindre omarbeiding»

(1) Dersom bedømmelseskomiteen enstemmig tiltrår at avhandlingen forsvares for ph.d.-graden kan fakultetet, uten ytterligere saksbehandling, godkjenne dette.

(2) Dersom bedømmelseskomiteen enstemmig tiltrår en mindre omarbeiding kan fakultetet, uten ytterligere saksbehandling, tillate at ph.d.-kandidaten omarbeider avhandlingen.

§ 15-2 Enstemmig negativ innstilling eller delt innstilling

(1) Dersom bedømmelseskomiteens innstilling enten er enstemmig negativ eller delt, skal fakultetet beslutte om avhandlingen er verdig til å forsvares for ph.d.-graden.

(2) Dersom fakultetet velger å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med denne.

(3) Ved delt innstilling, eller dersom fakultetet er i tvil om komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, kan fakultetet be om nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal legges frem for ph.d.-kandidaten som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallet i den opprinnelige innstillingen, skal denne følges. Ph.d.-kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 15-3 Søknad om ny bedømmelse

(1) En ph.d.-avhandling som er underkjent av fakultetet, kan bedømmes i ny utgave tidligst seks måneder etter at fakultetet fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

(2) Fakultetet oppnevner i dette tilfellet en ny bedømmelseskomité. Minst ett av medlemmene fra den opprinnelige komiteen bør gjenoppnevnes. Den nye bedømmelseskomiteen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se den forrige bedømmelsen.

(3) Siste mulighet for å fremme søknad om ny bedømmelse er to år etter at fakultetet fattet vedtak om underkjenning.

§ 16 Offentliggjøring

§ 16-1 Krav om offentliggjøring

(1) Den vitenskapelige avhandlingen skal offentliggjøres.

(2) Kandidaten skal levere en kortfattet pressemelding til fakultetet om avhandlingen, på norsk og på engelsk.

§ 16-2 Trykking av avhandlingen

(1) Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal den trykkes i det format NMBU fastsetter.

(2) Avhandlingen skal trykkes nøyaktig slik den ble innlevert, med unntak av tillatt omarbeiding, jf. § 14-2 tredje ledd, og eventuelle godkjente rettinger av formelle feil, jf. § 14-4 andre ledd.

§ 16-3 Tilgjengeliggjøring

(1) Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før offentlig forsvar (disputas).

(2) Det kan ikke legges restriksjoner på publisering og tilgjengeliggjøring av avhandlingen med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for dette. En eventuell avtalt utsettelse skal ikke være av lengre varighet enn fire (4) måneder. Slik utsettelse kan finne sted for at NMBU eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert doktorgradsutdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering, herunder patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen unntas offentlighet.

(3) Ved publisering av avhandlingen skal kandidaten følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Dette innebærer at NMBU skal oppgis som forfatteradresse på avhandlingen og alle delarbeider som eventuelt inngår i den, men at også andre institusjoner skal oppgis dersom disse i hvert enkelt tilfelle har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for det publiserte arbeidet.

(4) NMBU skal ha en ikke-eksklusiv rett til å arkivere og elektronisk tilgjengeliggjøre avhandlingen via NMBUs åpne institusjonelle vitenarkiv (Brage). Avhandlingen skal arkiveres og tilgjengeliggjøres i sin helhet, som ett dokument med eventuelle delarbeider inkludert. Kandidaten kan velge å forbeholde seg retten til å utsette elektronisk tilgjengeliggjøring (på internett) i inntil to år fra disputasdato.

§ 17 Doktorgradsprøven – prøveforelesning og disputas

§ 17-1 Prøveforelesning

(1) Etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse, og før disputasen, skal ph.d.-kandidaten prøveforelese over et oppgitt emne. Dette er en selvstendig del av doktorgradsprøven. Hensikten er å prøve ph.d.-kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper ut over avhandlingens tema og evnen til å formidle

kunnskapene i en forelesningssituasjon. Forelesningen skal vare 45 minutter. Det faglige nivået på forelesningen skal tilpasses masterstudenter eller studenter i slutfasen av en femårig profesjonsutdanning.

(2) Tittel på prøveforelesningen bestemmes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for kandidaten 10 arbeidsdager før den skal finne sted. Emnet skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for doktorgradsarbeidet. Prøveforelesningen skal holdes på engelsk eller norsk med mindre et annet språk er godkjent.

(3) Fakultetet bestemmer tidspunktet for prøveforelesningen. Prøveforelesningen kan holdes i sammenheng med (dagen før eller på samme dag som) disputasen, eller på et tidligere tidspunkt.

(4) Dersom prøveforelesningen holdes i sammenheng med disputasen, vurderer bedømmelseskomiteen selv forelesningen og avgjør om den er bestått eller ikke bestått. Dersom prøveforelesningen ikke holdes i sammenheng med disputasen, oppnevner fakultetet en egen komité som vurderer forelesningen og avgjør om den er bestått eller ikke bestått. Komiteens medlemmer må være blant NMBUs faste vitenskapelige stab og ha kompetanse innenfor relevant fagområde. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal delta i vurderingen.

(5) Dersom komiteen vurderer prøveforelesningen til ikke bestått, skal avgjørelsen begrunnes. Kandidaten kan i dette tilfellet holde ny prøveforelesning over nytt emne, tidligst 14 dager og ikke senere enn seks måneder etter første forsøk. Ny prøve kan bare holdes én gang.

(6) Prøveforelesningen skal være bestått før det kan holdes disputas.

§ 17-2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

(1) Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted innen to måneder etter at fakultetet har godkjent den for disputas. Tid og sted for disputas skal kunngjøres minst 10 arbeidsdager før disputasen, sammen med opplysninger om hvordan avhandlingen er offentliggjort.

(2) Disputas skal som hovedregel holdes ved NMBU.

(3) Den komiteen som har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret.

(4) Disputasen skal foregå på avhandlingspråket med mindre fakultetet godkjenner et annet språk.

(5) Det skal være to ordinære opponenter. Begge skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen.

(6) Disputasen ledes av dekan eller den dekan utpeker. Disputasleder gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og vurderingen av prøveforelesningen. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatene av det vitenskapelige arbeidet.

(7) Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og doktorand om problemformuleringer, metodisk, empirisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og framstillingsform. Det bør legges spesiell vekt på å få etterprøvd holdbarheten av viktige konklusjoner som doktoranden har trukket i sitt arbeid. Problemstillingene som opponentene velger å forfølge, behøver ikke være begrenset til de som er omtalt i komiteens uttalelse om avhandlingen. Etter at begge opponentene har avsluttet sin opposisjon, og doktoranden har fått anledning til å forsvare avhandlingen, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. Disputasleder avslutter disputasen.

(8) Bedømmelseskomiteen leverer en grunnlagt innstilling til fakultetet der komiteen gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om disputasen er vurdert godkjent eller ikke godkjent.

§ 17-3 Godkjenning av doktorgradsprøven

(1) Dersom bedømmelseskomiteen enstemmig anbefaler å godkjenne disputasen kan fakultetet, uten ytterligere saksbehandling, godkjenne doktorgradsprøven som helhet.

(2) Dersom bedømmelseskomiteens innstilling er enstemmig negativ eller delt, skal fakultetet behandle og fatte vedtak i sak om godkjenning av disputasen. Dersom fakultetet ikke godkjenner disputasen, kan doktoranden forsvare avhandlingen på nytt én gang. Fakultetet fastsetter tidspunkt for ny disputas. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks måneder og bedømmes om mulig av den samme komiteen som den opprinnelige.

§ 18 Tildeling av graden (kreering) og vitnemål

(1) På grunnlag av fakultetets innberetning om at opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven er godkjent, kreerer rektor doktoranden til graden philosophiae doctor (ph.d.).

(2) Vitnemål utstedes av NMBU. Vitnemålet skal inneholde opplysninger om ph.d.-programmet, veilederne, den godkjente opplæringsdelen, tittelen på avhandlingen, tittelen på prøveforelesningen, og bedømmelseskomitéen. Vitnemålet signeres slik NMBU fastsetter.

Endret 17. september 2020 (i kraft 1. oktober 2020)

(3) Vitnemålsvedlegg utstedes av NMBU i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

V. FELLESGRADER OG COTUTELLE-AVTALER

§ 19 Samarbeid om ph.d.-utdanning

NMBU kan samarbeide med norske eller utenlandske gradsgivende institusjoner, om ph.d.-utdanning, i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

§ 20 Fellesgrader

Med fellesgrad på ph.d.-nivå menes et samarbeid mellom flere institusjoner om å etablere og tilby et (felles) ph.d.-program. Samarbeidet organiseres i et konsortium, reguleres gjennom avtale, og skal være basert på et allerede etablert, stabilt, faglig samarbeid mellom deltakerne. Rektor kan vedta nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid.

§ 21 Cotutelle-avtaler

En cotutelle-avtale regulerer samarbeid mellom to eller flere institusjoner, om felles veiledning og utdanning av én ph.d.-kandidat. En cotutelle-avtale skal bygge på et allerede etablert stabilt faglig institusjonelt samarbeid.

§ 22 Vilkår for fellesgrader og cotutelle-avtaler

(1) Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig og krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

(2) Avtaler om fellesgrad og cotutelle må som et minimum regulere opptak, finansiering, opplæringsdel, veiledning, opphold ved institusjonene, rapporteringsplikt, avhandlingens språk, avhandlingens form, bedømmelse, gradstildeling, vitnemål og rettigheter til resultater. Ph.d.-utdanningen ved samarbeidsinstitusjonen må også være normert til tre års fulltidsstudier. Kandidaten må tas opp ved begge institusjonene.

(3) Avtaler om fellesgrader eller cotutelle-samarbeid undertegnes av rektor.

VI. KLAGE, IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER

§ 23 Klage

§ 23-1 Klage over avslag på søknad om opptak, klage over vedtak om avslutning av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om opptak, vedtak om tvungen avslutning og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i forvaltningsloven §§ 28 flg og UH-loven § 4-13.

§ 23-2 Klage over eksamen i opplæringsdelen

Karakterfastsetting ved eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages til ny sensur etter UH-loven § 5-3. Formelle feil ved eksamen kan påklages etter UH-loven § 5-2. Behandling av mistanke om fusk eller forsøk på fusk i emner som inngår i opplæringsdelen eller i avhandlingen, følger NMBUs fastsatte retningslinjer for dette og UH-loven §§ 4-7 og 4-13.

§ 23-3 Klage over avslag på søknad om bedømmelse, klage over ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller disputas

(1) Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent prøveforelesning eller disputas kan påklages etter forvaltningsloven §§ 28 flg. Vedtak om ikke godkjent avhandling kan påklages etter forvaltningsloven §§ 28 flg. og UH-loven § 4-13 fjerde ledd.

(2) Dersom fakultetet eller klageinstansen finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg som skal foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriterier denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 23-4 Klagefrist og saksbehandling

(1) Klagefristen er tre uker fra kandidaten har mottatt melding om fakultetets vedtak.

(2) Grunnlagt klage sendes fakultetet. Fakultetet kan etter ny vurdering av saken, fastholde, oppheve eller endre vedtaket som det klages på. Dersom fakultetet ikke tar klagen til følge, oversendes klagen til NMBUs klagenemnd.

§ 24 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra og med 1. juli 2020. Samtidig oppheves forskrift 15. mai 2014 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitetet.

§ 25 Overgangsbestemmelser

Den som når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp til ph.d.-utdanning etter forskrift 15. mai 2014 for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitetet, beholder de rettigheter som står i denne, dersom dette er til gunst for vedkommende.